Navro‘z bayrami munosabati bilan yurtimizda ichki turizmga chegirmalar e’lon qilindi | o‘quvchi va talabalarga – 15% | kollektivga (hamkasblar) – 15% | “Afrosiyob” tezyurar poyezdi yo‘lovchilariga – 10%

YOSHLAR OVOZI

BIZ – KELAJAK BUNYODKORIMIZ!

Ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, adabiy-badiiy gazeta

12 (16465)
2022-yil, 16-mart chorshanba

/yoshlarovoziuz /yoshlarovozi /yoshlarovozi.uz

Yoshlar siyosati 2-bet Kompensatsiya qanday toifadagi yosh oilalarga to‘lab beriladi?

Mahallada yoshlar yetakchisi 3-bet Yetakchilar bilan ochiq muloqot o‘tkazildi

San’at 6-bet San’atdagi demokratiya

“YOSHLAR BALANSI”

SHAKLLANTIRILMOQDA

Prezidentimizning “Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori asosida yoshlar bilan ishlashning vertikal – mahalla-tuman-viloyat-respublika tizimi yaratildi.

Respublikamizdagi barcha – 9 309 ta mahallada ochiq tanlov asosida yoshlar bilan ishlash tajribasiga ega, fidoyi va vatanparvar yetakchilar saralanib, ular bilan kunlik muloqot qilib borish tizimi yo‘lga qo‘yildi. Bu mahalla yoshlarini qiynab kelayotgan muammolarni o‘z vaqtida aniqlab, ularga tezkor yechim topish imkonini bermoqda. Ta’kidlash joizki, mahallalardagi yoshlar yetakchilari yoshi o‘rtacha 26-30 yoshni tashkil etadi. Bu aynan ish va o‘qish bilan band bo‘lmagan yoshlar bilan oson til topisha oladigan yigit-qizlar yetakchi bo‘lganini anglatadi. Yana bir muhim jihat, yetakchilarning ish tajribasi 1 yildan – 5 yilgacha. Ularning 7 738 nafari (83 foiz) oliy ma’lumotli, 5 939 nafari (64 foiz) harbiy xizmatni o‘tagan. Jami yetakchilarning 8,8 foizi (820 nafari) xotin-qizlardan iborat.

batafsil **2-bet** →

IJARA XARAJATLARI UCHUN KOMPENSATSIYA QANDAY TOIFADAGI YOSH OILALARGA TO‘LAB BERILADI?

1

Turar joy ijarasi kompensatsiyasi deyilganda nima tushuniladi? Mazkur masalada subsidiya tushunchasiga izoh bersangiz?

Turar joy ijarasi xarajatlari “Yoshlar daftari” jamg‘armasi hisobidan qoplab beriladi.

2

Qaysi toifadagi yosh oilalarga beriladi?

“Yoshlar daftari”ga kiritilgan yosh oilalarga.

3

Yosh chegaralari bormi?

Yosh chegarasi– er-xotinning ikkisi ham o‘ttiz yoshdan oshmagan oila yoxud farzand (bola) tarbiyalab voyaga yetkazayotgan o‘ttiz yoshdan oshmagan yolg‘iz ota yoki yolg‘iz onadan iborat bo‘lgan oila. Shu jumladan, nikohdan ajralgan, beva erkak (beva ayol);

4

Murojaat qilish tartibi qanday?

“Yoshlar daftari”ga kiritilgan yosh oilalar sektorlar rahbarlariga va Yoshlar ishlari agentligining tuman (shahar) bo‘limlariga ariza topshiradi.

5

Turar joy ijarasi uchun subsidiya olish ro‘yxatiga kiritilgan yosh oilalarga bu mablag‘ qancha vaqt to‘lab beriladi?

Turar joy ijarasi uchun subsidiya olish ro‘yxatiga kiritilgan yosh oilalarga 12 oygacha turar joy uchun ijara kompensatsiyasi har oyda BHMning 3 baravaridan oshmagan miqdorda to‘lab berilishi mumkin.

6

Ijtimoiy himoyaga muhtoj oilaning moddiy ahvoli yaxshilanishi bilan pul to‘lab berish ham to‘xtatilishi mumkinmi?

Sektor shtabi kotibi tomonidan ijaraga olingan xonadonda ijaraga oluvchi haqiqatda yashayotganligi har oyda bir marotaba o‘rganiladi. O‘rganish jarayonida ijaraga oluvchi ijaraga olingan xonadonda doimiy yashamayotganligi aniqlangan taqdirda, bu haqda to‘plangan asoslovchi hujjatlarga muvofiq, ijara to‘lovi uchun kompensatsiya to‘lash to‘xtatiladi.

7

Kompensatsiya qanday ko‘rinishda to‘lab beriladi?

Ijara shartnomasiga asosan pul o‘tkazish yo‘li bilan.

8

Murojaatni ko‘rib chiqish muddatlari qancha?

Murojaat besh ish kunidan kechiktirmasdan ko‘rib chiqiladi.

9

Qanday hujjatlar talab qilinadi?

Ariza hamda ijara shartnomasi asosida.

→ ❶ “YOSHLAR BALANSI” SHAKLLANTIRILMOQDA

Ayni paytda 9 220 nafar (99 foiz) mahalla yetakchilari uchun xizmat xonalari va 7 476 nafariga (80,3 foiz) mebel jihozlari ajratildi. 6 879 nafariga (73,9 foiz) kompyuter jamlanmasi va 3 410 nafariga (36,6 foiz) planshetlar topshirildi, 7 840 nafari (84,2 foiz) internet tarmog‘iga ulandi.

– Yetakchilar ta’lim va mehnat bilan qamrab olinmagan 16-30 yosh oralig‘idagi yoshlarni xatlovdan o‘tkazib, ularning bandligi, ta’lim, oilaviy, ijtimoiy va salomatlik holati bo‘yicha “Yoshlar balansi”ni shakllantirmoqda, – deydi Yoshlar ishlari agentligi boshqarma boshlig‘i o‘rinbosari Sherzod Sharipov. – Bugunga qadar 16-30 yoshdagi fuqarolar “mahallabay” to‘liq xatlovdan o‘tkazilib, ularning 3 million 846 ming nafari (55,7 foiz) “Yoshlar balansi” elektron platformasiga kiritildi. Barcha ko‘rsatkichlar elektron platformaga jamlanganida yoshlar muammolarini hal etish uchun asosiy e’tiborni qaysi tomonga yo‘naltirish kerak ekani aniq ko‘rinib turadi. Shu bilan birga yetakchilarning qanday faoliyat yuritayotganini, hududlar kesimidagi masalalar qachon va qanday hal etilyotganini aniq tahlil qilib borish imkoniyati ham paydo bo‘ladi.

“Yoshlarning bo‘sh vaqti – yetakchining ish vaqti” tamoyili asosida mahalla yoshlarining bo‘sh vaqtini mazmunli o‘tkazish uchun 234 mingta tadbir o‘tkazilib, 7,1 million nafar yosh qamrab olindi. Respublika komissiyasi Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Xorazm, Sirdaryo, Toshkent, Farg‘ona, Andijon, Namangan, Qashqadaryo, Surxondaryo va Buxoro viloyatlarini kompleks o‘rganib, 24 mingga yaqin yoshlar yetakchilari, mahalla raisi, hokim yordamchisi, profilaktika inspektori va maktab direktorlari bilan ochiq muloqot tashkil etdi. Muloqotlarda har bir tumanda faoliyati namunali deb topilgan 1 nafardan, jami 112 nafar yoshlar yetakchisi Milliy kadrlar zaxirasiga kiritilib, tuman(shahar) Sektor sardorlari etib belgilandi.

Joriy yilning 25-mart sanasiga qadar mahalla, tuman(shahar), viloyatlarda “Yoshlar dasturlari” hamda Respublika “Milliy dasturi” shakllantiriladi. Joriy yilning 1-apreliga qadar “Yoshlar balansi”, “Yoshlar daftari”ning to‘liq shakllantirilishi ko‘zda tutilgan.

YETAKCHILAR BILAN OCHIQ MULOQOT O‘TKAZILDI

"SHO‘RBOZOR"DA "YOSHLAR BOG‘I"

Iqbol PARDAYEVA,
“Yoshlar ovozi” muxbiri

Mahallalarda yoshlar bilan ishlashning yangicha mexanizmini joriy qilish, yoshlar yetakchilarining faoliyatini takomillashtirish maqsadida tashkil etilgan Respublika ishchi guruhi Qashqadaryoda bo‘ldi va viloyatdagi sektor rahbarlari, hokim yordamchilari, yoshlar yetakchilari hamda maktab direktorlari bilan uchrashdi.

Yoshlar bilan ishlashning yangicha tizimi va mexanizmini tashkil etish uchrashuvning asosiy maqsadi bo‘ldi.

Respublika ishchi guruhi Qashqadaryo viloyatining Qarshi, Nishon, Mirishkor tumanlari va Qarshi shahrining sektor rahbarlari, hokim yordamchilari, yoshlar yetakchilari hamda maktab direktorlari bilan ham ayni shunday ochiq muloqotlar o‘tkazdi.

Chiroqchi tumani hokimligi binosida tashkil etilgan uchrashuv samimiy ruhda o‘tgani bilan ahamiyatli bo‘ldi. Respublika ishchi guruhi a’zolari yoshlar yetakchilarining fikr va takliflarini tinglab, bandlik hamda bo‘sh vaqt yo‘nalishida muhim chora-tadbirlarni amalga oshirish, yigit-qizlarni har jihatdan qo‘llab-quvvatlash uchun sovrin va mukofotlar tashkil etish, buning uchun albatta, kerakli yordamlarni berish lozimligi kelishib olindi.

Chiroqchi hamda Qamashi tumanlari asosan dehqonchilikka ixtisoslashgani e’tiborga olinib, hududdagi yoshlar dehqonchilik bilan shug‘ullanishi uchun ularni turli ko‘chatlar bilan ta’minlash borasida zarur vazifalar belgilandi.

– Bu uchrashuv menda katta taassurot qoldirdi, – deydi Chiroqchi tumani “Sho‘rbozor” MFY yetakchisi Eshmurot Toshov. – Mening mahallamizda tuman yoshlari uchun “Yoshlar festivali” tashkil qilish taklifim qo‘llab-quvvatlandi. Mahallamizda “Yoshlar bog‘i”ni barpo etish hamda barcha yosh oilalarga yetkazish uchun iqlim sharoitimizda yaxshi hosil beradigan 9000 ta olma, o‘rik, bodom daraxti ko‘chatlari bepul yetkazib beriladigan bo‘ldi. Yoshlar festivalida faol ishtirok etadiganlarga berilishi ko‘zda tutilgan sovg‘alar ham havas qilarli: futbol musobaqalariga 8 ta televizor; ayollar o‘rtasidagi voleybol musobaqasiga 8 ta tikuv mashinasi, “zakovat” intellektual o‘yini g‘oliblariga planshetlar, “Yosh kitobxon” hamda “Yosh kitobxon oila” tanlovlari g‘oliblariga kitoblar jamlanmasi, folklor, baxshichilik, musiqa, san’at, she’riyat yo‘nalishlarida g‘olib bo‘lgan yoshlarga Toshkentga 3 kunlik bepul sayohat tashkillashtiriladigan bo‘ldi.

MUHIM VAZIFALAR BELGILAB OLINDI

14-mart kuni Respublika ishchi guruhi Buxoro viloyatida bo‘lib, viloyat va tuman sektor rahbarlari, Buxoro shahar, Buxoro, Romitan, Peshko‘ tumanlari yoshlar yetakchilari, hokim yordamchilari va maktab direktorlari bilan ochiq muloqot o‘tkazdilar.

Muloqot chog‘ida hokim yordamchilari, yoshlar yetakchilarining yoshlar bilan ishlashda ahamiyat berishi zarur bo‘lgan jihatlar haqida alohida to‘xtalib o‘tildi.

Buxoro shahrida mahallada yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari samaradorligini oshirish bo‘yicha o‘tkazilgan seminarda Yoshlar ishlari agentligi direktori Alisher Sa’dullayev ishtirok etdi. Seminar davomida yangi tayinlangan hokim yordamchilari, yoshlar yetakchilariga mahallalarda yoshlar muammolarini o‘rganish, ular uchun yengilliklar yaratishda nimalarga e’tibor berish haqida tavsiyalar berildi.

Joriy etilgan yangi lavozimlarning asosiy maqsadi yoshlarning bandligini ta’minlash, ish va o‘qish bilan band bo‘lmagan yoshlar o‘rtasida turli sport musobaqalari, madaniy-ma’rifiy tadbirlar o‘tkazish, yoshlar o‘rtasida jinoyatchilikni kamaytirish lozimligi haqida tushunchalar berildi. Navro‘z bayrami munosabati bilan mahalladagi yoshlar yetakchilariga qator tumanlarda uyushmagan yoshlar hamda aholi o‘rtasida milliy, sport o‘yinlari tashkil qilish topshirildi.

YOSHLAR HAMDA AHOLI O‘RTASIDA MILLIY, SPORT O‘YINLARI TASHKIL QILISH TOPSHIRILDI.

#“YOSHLAR DAFTARI” NIMA?

Feruz ABLAYAROV,
Yoshlar ishlari agentligining Yoshlar bandligini ta’minlash va tadbirkorligini rivojlantirish boshqarmasi boshlig‘i

Ijtimoiy, iqtisodiy, huquqiy, psixologik qo‘llab-quvvatlashga, bilim va kasb o‘rganishga ehtiyoji va ishtiyoqi bo‘lgan, ishsiz yoshlarning muammolarini aniqlash, bartaraf etish va nazoratini olib borishning to‘liq raqamlashtirilgan elektron tizimi.

“Yoshlar daftari” elektron platformasiga kelib tushgan onlayn arizalar

133 954

Qabul qilingan	Rad etilgan	Ko‘rib chiqilmoqda
90 042 (67,2 %)	**37 653** (28,1 %)	**6 259** (4,7 %)

DAFTARGA KIRITILADI:

Har bir mahalladagi 18 yoshga to‘lgan va 30 yoshdan oshmagan quyidagi toifalar:

• ijtimoiy himoyaga muhtoj, muomalaga va mehnatga layoqatsiz, nogiron va salomatligida nuqsoni bo‘lgan, boquvchisini yo‘qotgan, yetim, mehribonlik uylari va bolalar shaharchalarida tarbiyalangan, muqaddam sudlangan, probatsiya hisobida, profilaktik hisobda yoki ma’muriy nazorat ostida turuvchi ijtimoiy yordamga muhtoj yoshlar; “Temir daftar”ga kiruvchi oilalarning oliy ta’lim muassasida tahsil oluvchi farzandlari;

• psixologik qo‘llab-quvvatlashga muhtoj, jamiyatda o‘z o‘rnini topishga qiynalayotgan, turli xil muammolar sababli ijtimoiy reabilitatsiyaga muhtoj yoshlar (suitsid sodir etishga harakat qilgan va boshqalar);

• iqtisodiy qo‘llab-quvvatlashga muhtoj, tadbirkorlik yoki hunarmandchilik sohasida ish olib borish niyatida bo‘lgan, o‘zini o‘zi band qilish istagidagi ishsiz yoshlar;

• ishsiz yoshlar, haq to‘lanadigan ish yoki ish haqi keltiradigan mashg‘ulotga ega bo‘lmagan, ish qidirayotgan va ishlashga tayyor bo‘lgan yoshlar kiradi.

MUAMMOLAR, EHTIYOJLAR VA QIZIQISHLAR

“Yoshlar daftari” doirasida yoshlarning muammolari qanday o‘rganiladi?

• Yoshlar yetakchilari mahallalarda “Yoshlar balansi”ni shakllantirish maqsadida o‘tkazilayotgan uyma-uy xatlovlar orqali;

• Yoshlarning yoshlarning elektron platformaga murojaatlari orqali.

“YOSHLAR DAFTARI”DAN CHIQARISH TARTIBI

• Bandligi ta’minlanib, doimiy daromad manbayiga ega bo‘lganda;
• Moddiy yordam ko‘rsatish orqali muammosi hal etilganda;
• To‘lov-kontrakt summasi belgilangan tartibda to‘lab berilganda;
• Malakali tibbiy xizmat ko‘rsatilganda;
• To‘liq davlat ta’minotiga olganda;
• Aniqlangan boshqa muammolar qonuniy hal etilganda;
• Boshqa davlatga doimiy yashash uchun chiqib ketganda;
• O‘z arizasiga ko‘ra;
• “Yoshlar daftari”ga noqonuniy kiritish holati aniqlanganda;
• Tadbirkorlik faoliyati hamda o‘zini o‘zi band qilish maqsadida noturar joyning ijara xarajatlari qoplanganda;
• Sudning ozodlikdan mahrum etishni nazarda tutuvchi hukmi qonuniy kuchga kirganda;
• “Yoshlar daftari”ga ikki va undan ortiq masalalarni hal etish uchun kiritilgan yoshlarning barcha masalalari to‘liq hal etilishi daftardan chiqarish uchun asos bo‘ladi.

“Yoshlar daftari”ga kirish uchu ariza qoldirish tartibi

Yoshlar o‘z murojaatlarini:
• www.yoshlardaftari.uz
• 1093 qisqa raqami
• yoshlar yetakchilari orqali yuborishi mumkin.

2021-YIL. MUROJAATLAR TAHLILI

Yoshlar daftariga kiritilganlar – **647 232**
Ijtimoiy-iqtisodiy muammolar – **110 223**
Tadbirkorlik sohasi – **82 701**
Qishloq xo‘jaligi sohasi – **131 835**
Kasb-hunar o‘rganish – **21 846**
Ish o‘rniga joylashish – **300 627**

AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR

• 424 437 nafar yoshga yer ajratildi
• 192 826 nafar yosh doimiy ish o‘rinlariga joylashtirildi
• 57 889 nafariga asbob-uskuna va mehnat qurollari ajratish uchun subsidiyalar berildi
• 57 788 nafariga imtiyozli kredit ajratildi
• 17 453 nafarining o‘qishi uchun kontrakt pullari to‘lab berildi
• 11 548 nafarining haydovchilikka o‘qitish va safarbarlik chaqiruv rezervi xizmat badallari qoplab berildi
• 56 881 nafariga boshqa turdagi yordamlar ko‘rsatildi.

2022-YILDA REJALASHTIRILGAN ISHLAR

• Har bir xonadon va mahalla kesimida yoshlarning taklif va muammolari o‘rganilib, “Yoshlar balansi” shakllantiriladi.
• Mahallalar kesimida “Yoshlar dasturi” ishlab chiqilib, ijrosi yo‘lga qo‘yiladi.
• “Yoshlar daftari” orqali yoshlarning ijtimoiy-iqtisodiy muammolari bartaraf etiladi.

AMALIY ISHLARNI BOSHLADIK

Shahlo G‘AYBULLAYEVA,
Kosonsoy tumanidagi “Iftixor” mahallasi yoshlar yetakchisi

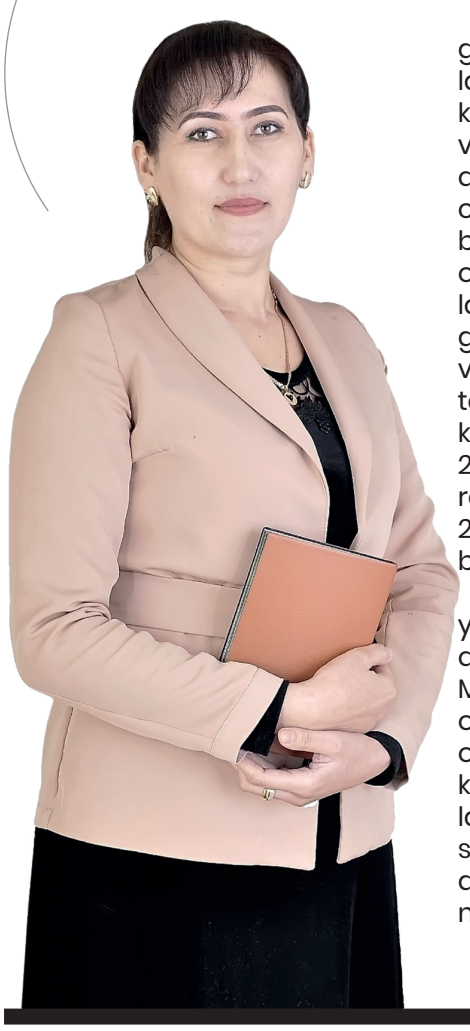

Bu lavozimga kelishimdan avval ta’lim sohasida ishlaganman. Yoshlar nimalarga qiziqishini, ularning fikrini jalb qilishni uncha-muncha bilaman. Shuning uchun bu lavozim mas’uliyati meni u qadar cho‘chitmadi.

Yetakchilikka saylangandan keyin avvalo, yoshlar balansini shakllantirishga kirishdim. Bunda ularning yosh va qiziqishlarini asosiy mezon qilib oldim. Birinchi galda qancha yoshlarning ishsiz ekanligi bilan qiziqdim. Uyma-uy kirib o‘rganishim natijasida mahalladagi 41 nafar yoshlarning ishga muhtojligi ma’lum bo‘ldi. Avvalo ularni qanday qilib ish bilan ta’minlash mumkinligini o‘ylab ko‘rdim. Birinchi galda ularning 27 nafarini “Yoshlar daftari”ga ro‘yxatga oldim. Hozir ularning 22 nafariga 10 sotixdan yer berildi va ish bilan ta’minlandi.

Biror ish bilan mashg‘ul yoshni ham e’tibordan chetda qoldirmaslikka harakat qildim. Maktab yoki oliy ta’limda tahsil olayotganlarning ham holatini o‘rganib chiqdim. Ulardan biri kontrakt pulini to‘lashga qiynalayotganini aniqladim. Shundan so‘ng bizga berilgan vakolatlardan foydalanib, uning shartnoma pulining 50 foizini subsidiya asosida to‘lab berdik. Yana bir yoshni haydovchilik guvohnomasi olish uchun o‘qitdik. Uning o‘qishi uchun ham pul to‘ladik.

Ishsiz yoshlar qiziqishidan kelib chiqib, 2 nafar yoshni mono markazda hunar egallashi uchun o‘qishga yubordik. Ular sertifikat olgach, o‘rgangan hunari bilan shug‘ullanishi uchun subsidiya asosida yordam berishni o‘ylayapmiz. Yana bir sharoiti og‘ir yoshimizga hokim yordamchisi bilan birgalikda issiqxona tashkil qilib berish harakatidamiz.

Yoshlarning bo‘sh vaqtini unumli o‘tkazish maqsadida mahallamizda turli sport to‘garaklari ham joriy qildik. Futbolga qiziqadigan yigitlarni yoshi asosida guruhlarga ajratib, turnir tashkil qildik. Keyinchalik bu turnirga qo‘shni mahalla yoshlari ham jalb qilindi. Turnir juda ko‘p yoshlarni qamrab oldi. Mahallamizda ayollardan iborat voleybol jamosini ham shakllantirdik. Bu jamoa fevral oyida 59 ta tuman vakillari ishtirokida o‘tgan turnirda 2-o‘rinni qo‘lga kiritdi.

Madaniyat va san’atga qiziqadigan yoshlardan qo‘g‘irchoq teatr jamoasini shakllantirganmiz. Birgalikda “Do‘stlar bog‘i” degan ertakni sahnalashtirib, mahalla xonadonlaridan birida aholi va bolajonlarga taqdim etdik. Jonli tomoshadan bolalarning ko‘ngli tog‘dek ko‘tarildi. Hozir teatr jamoasi uzluksiz faoliyat olib bormoqda.

Mahalla ahlining kitob o‘qishga qiziqishlarini shakllantirishga ham harakat qilyapman.

Endigi rejalarimdan biri mahallamizda yoshlar radiosini tashkil qilish. Buning uchun bizda barcha imkoniyatlar bor. Radioga, jurnalistikaga qiziqadigan ishsiz yoshlarni jalb qilmoqchiman. Efirlarni yosh jurnalistlar to‘garagi a’zolari olib boradi.

Vakolatlarimiz keng, qo‘limda imkoniyat ko‘p. Shuning uchun ish stolimga o‘tirishim bilan oldimga kelayotgan yoshlarning keti uzilmaydi. Birisi o‘z muammosi, boshqasi o‘z taklifini bildiradi. Ular bilan birga masalani o‘rganamiz va yechim qidiramiz. Takliflariga chora topilgach, bizdan mamnun holda ketishadi. Shunday paytda mahallamiz yoshlariga yordam qo‘lini cho‘za olganimdan xursand bo‘laman.

Albatta, bunda menga berilgan 13 ta vakolat asqotadi. Doim mahallamiz yoshlarining muammosini o‘z muammomdek hal qilishga harakat qilaman. Niyatim mahallamni Respublikamiz mahallalari orasida eng namunali mahallalar qatoriga olib chiqishdir.

IMKONIYATLAR KO‘P, FOYDALANUVCHILAR KERAK!

Ozodbek YO‘LDOSHEV:

Yoshim 23 da. Navoiy viloyati Karmana tumani “Paxtaobod” mahallasida yashayman. Tadbirkorman. Asosiy maqsadim ekotizimni yaratish maqsadida terak yetishtirishdan iborat. Yana limonariya, issiqxonachilik va chorvachilik bilan ham shug‘ullanaman.

Terak daraxti qurilish uchun juda kerakli xomashyo. Boshida exotozor sifatida bir qator qilib daraxt ekkandim. Asta-sekin ko‘chatlarni ko‘paytirdim. Teraklar yetilgach, mijozlar o‘zlari qidirib keladigan bo‘lishdi. Bu biznesni shunday yo‘lga qo‘yganman.

Hozir har bitta kesilgan terak daraxtini o‘rtacha 70–100 ming so‘mdan sotaman. Terakning afzalligi shundaki, kesib olingandan keyin ildizidan yana o‘sib chiqaveradi. Hozir 4 mingga yaqin ko‘chatimiz bor. Taxminan 5-6 yildan keyin tayyor holatga keladi. Qancha ko‘p o‘stirilsa, sifati va narxi ham oshib boradi. 4 mingta terak ko‘chatidan 6-7 yil ichida 300-400 million so‘m foyda qilish mumkin. Bu yiliga 70-80 milliondan to‘g‘ri keladi.

Terak o‘z atrofida mikroklimat hosil qiladi. Barglari yerga to‘kilgandan keyin tabiiy o‘g‘it vazifasini o‘taydi.

Limonariya uchun 6 sotix joy ajratganmiz. Bu yerda 90 tup ko‘chatimiz bor. 4 yoshli limonlarimiz 30-50 kilogramgacha hosil beradi. Keyingi yillardan bu ko‘rsatkichni 100 kilogramgacha yetkazish niyatimiz bor. Limonni parvarish qilish unchalik qiyin emas, lekin o‘ziga yarasha jihatlari bor. Vaqtida mineral o‘g‘itlarini berish, sovuqdan asrash, issiqxonadagi haroratni bir me’yorda saqlash kerak.

Bundan tashqari, 50 bosh chorvamiz bor. Chorvachilikni ham kredit asosida boshlaganmiz. Endilikda Kaliforniya qizil chuvalchanglarini olib kelib, mineral og‘it ishlab chiqarishni ham yo‘lga qo‘ymoqchimiz.

Yoshlar uchun imkoniyatlar ko‘p. Imkoniyati yo‘q yoshlarga yer ajratib berilyapti. Bankdan kredit olib dehqonchilik, limonchilik bilan ham shug‘ullanish mumkin. Xullas, harakat qilgan odamga imkoniyatlar, menimcha, yetarli!

SAN'ATDAGI DEMOKRATIYA

"STREET ART"NI QO'LLAB-QUVVATLASH VAQTI KELDI

JAMIYAT NIMA UCHUN SHU PAYTGACHA BU SAN'ATNI QABUL QILA OLMAGAN?

Ingliz tilida "ko'cha san'ati" ma'nosini angalatuvchi, san'atning urbanistik uslubi – "Street art" xorijda bir necha yillar avval, O'zbekistonda esa endi-endi ko'zga tashlanmoqda.

Bir qarashda bu san'atning hech kimga zarari yo'qdek, aslida "Street art" ko'chalarni shunchaki chiroyli, rang-barang rasmlar bilan bezash emas, devorlarga chizilgan har bir rasm zamirida jamiyatdagi bugungi dolzarb muammolar va ularning yechimiga biror ishora bo'ladi.

Albatta, bu hammaga ham yoqmasligi mumkin. San'at asari darajasidagi "ko'cha san'ati" muxlislarining ta'kidlashicha, bu san'at olamidagi demokratiyaning yorqin ko'rinishi: odatda, ish yoki o'qishdagi kundalik muammolar sabab muzey, san'at galereyalari yoki ko'rgazmalarga borishga doim ham vaqt, mablag' topa olmasligimiz mumkin.

Biroq odamlar bilan gavjum joylar – bozorlar, metro, ko'p qavatli uylar, shahar ko'chalariga chizib ketilgan suratlar doim diqqat va qiziqish markazida turadi.

Ammo afsuski, oxirgi vaqtlarda bu manzaralar "umri" uzoqqa cho'zilmayapti.

Surat yonida rasmga tushish chellange darajasiga chiqqan, maktab, bog'cha o'quvchilari ekskursiyalar tashkillashtira boshlagan ayrim suratlar bo'yab – o'chirib tashlanmoqda. Hayratlanarlisi, shu kungacha shahar ko'chalari, metro vestibullarida yoshlarning "dil izhorlari", hatto turli haqoratli so'zlari ifodalangan yozuvlar ham bu qadar e'tibor tortmagan, ta'qib qilinmagan edi. Xo'sh, bu holatlarga qanday izoh berish mumkin? Devordagi suratni o'chirish bilan muammoga yechim topilib qoladimi yoki aksincha, muammolarni yashirishga urinishmi bu?

UzAUTO Motors monopoliyasi (2021-yil 4-sentabrda chizildi, 5-sentabrda o'chirilgan), benzin narxlarining keskin ko'tarilishi (19-noyabr kuni chizilib, oradan bir-necha soat o'tgach, yo'q qilingan) kabi dolzarb hayotiy muammolarga bag'ishlangan yoki Albert Eynshteynning qo'l qovushtirib turgani tasvirlangan (qisman uzoq umr ko'rgan surat, 2020-yil avgust–2022-yil fevral) suratlar taqdiri bizga ma'lum.

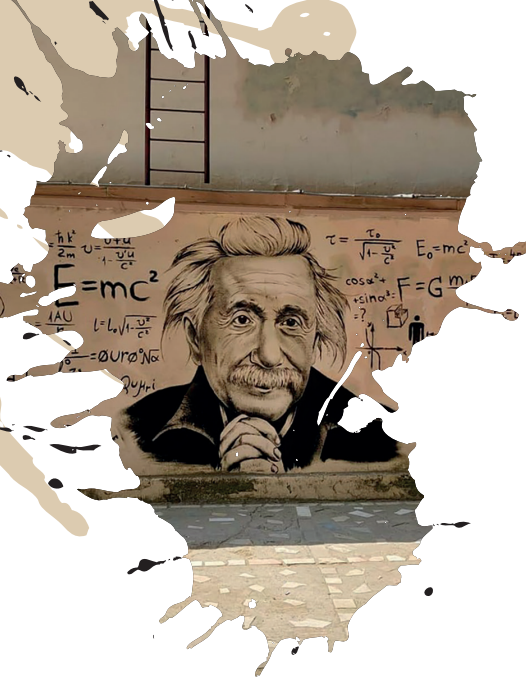

DAROMAD TOPISH MUMKINMI?

Suratlarni devorga san'at asari darajasida ishlay oladigan iste'dod egalari qonuniy asosda yaxshigina daromad olishi ham mumkinligini eslatib qo'ymoqchimiz. Masalan, "Ustabor.uz" saytida oshxona, mehmonxona, yotoqxona yoki bolalar xonasi devoriga turli rasmlarni chizish uchun to'lanadigan haq 286 mingdan qariyb 500 ming so'mgacha. Suratning hajmi, murakkabligiga qarab yana ham oshishi saytda alohida ta'kidlangan.

"O'Z ISTE'DODI VA SALOHIYATINI NAMOYON ETA OLGAN ISTE'DOD SOHIBLARINING MEHNATI, ALBATTA, MUNOSIB E'TIBOR HAMDA QADR TOPISHI KERAK. AXIR ULAR YOMONLIKNI TARG'IB QILISHMAYAPTI, ISTASHMAYAPTI.

QAYERGA CHIZISH MUMKIN EMAS?

Chilonzor tumanidagi bir nechta "Street art"lari bilan tanilib ulgurgan, sirli ko'cha rassomi, "Inkuzart" nomi bilan ijod qilayotgan Abdurahmon ismli yigit ijodiga mansub suratlar e'tibor markazida turgan bir vaqtda, bundan o'z maqsadi yo'lida foydalanishga urinayotganlar ham, afsuski, yo'q emas.

Bu nafaqat rassomning, balki "street art" muxlislarining ham ta'bini xira qilyapti. Masalan, navbatdagi surat chizilgan joyga turli mahsulot reklamalarini joylashtirishga urinish va shu bilan mahsulotlarni ommalashtirish, targ'ib etish. Hatto orasida giyohvand moddalar va psixotrop dori vositalarini ham ko'rish mumkin.

Haqiqiy "street art" shunday yo'nalishki, u hudud va chegara bilmaydi. Ammo bu xohlagan joyga rasm chizaverish mumkin degani emas, albatta.

Masalan, ta'lim muassasalari, davlat boshqaruv idoralari, masjid va ibodatxonalar, xususiy binolarga surat chizish uchun eng kamida inson farosatsiz (bezori) bo'lishi kerak. Garchi, yurtimizda hali bu kabi holatlar kuzatilmayotgan bo'lsa-da, har narsani chegarasi borligini unutmaslik shart.

QONUNDA NIMA DEYILGAN?!

Tarixi tosh asriga borib taqaluvchi va ilk na'munalari qoyatoshdagi bitiklar hisoblanadigan "street art" ayrim davlatlarda endi kurtak ochayotgan bo'lsa, ayrimlarida "gullab-yashnadi".

Ammo bundan bir necha asrlar avvalgi qoyatoshga surat chizgan neandertal odam bilan bugun ko'chalar va devorlarga ijod na'munalarini muxrlayotgan XXI asr kishilari o'rtasida juda katta farq bor. Masalan, biz birinchisiga qarab, ming yilliklar avvalgi hayot nafasini his etsak, zamonaviy chizgilarda ayrim hollarda jinoyatchilik, behayolik, zo'ravonlik, tajovuz qora ranglar bilan tasvirlanib, oshkora targ'ib etilayotganiga guvoh bo'lishimiz hech gap emas. Bunday vaqtda uni "Vandalizm" yoki "Ko'cha san'ati" deb atash to'g'riroq bo'ladi.

Chegaralar buzilgan joyda qonunlar o'z kuchini ko'rsata boshlaydi. Masalan, Meksikada tarixiy obidalar, ibodatxona va ehromlarga jiddiy zarar yetkazayotgani uchun 2007-yil kongressda bu uchun 10 yillik (!) qamoq jazosi yoki katta miqdorda jarima solish haqida taklif kiritildi. Belarusda esa qamoq jazosi allaqachon joriy etilgan.

Quyushqondan chiqib ketgan, "san'at" sabab dunyoning bir qator katta shaharlarida bu "ijod na'munalari"ni o'chirish uchun yiliga qariyb 20 million dollar sarflanib, tozalash ishlariga maxsus ishchilar jalb etiladi.

Ammo afsuski, bu "rassom"larning ishtiyoqini cheklash yoki insofga keltirish o'rniga yana-da ilhom baxsh etayotgani uchun, qisman nazorat o'rnatish maqsadida Xitoy, Avstraliya, Vengriya va Rossiyada hukumat tomonidan ularga maxsus hududlar ajratilgan.

RUXSAT OLISH ZARAR QILMAYDI...

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida hozircha bu uchun qamoq jazosi yoki katta miqdordagi jarima ko'zda tutilmagan bo'lsa-da, chegarani unutib qo'ymaslik lozim. Masalan, yuqorida nomi sanab o'tilgan muassasalar hududidagi binolarga rasm chizishni oqlab bo'lmaydi. Boshqa hudud bo'lgan taqdirda suratni chizishdan avval, agar hudud biror tashkilot yoki korxonaga tegishli bo'lsa, ruxsat olish zarar qilmaydi. Albatta, har qanday professional yoki havaskor rassom ham peshona teri singgan ishni boshqalar bir necha daqiqada o'chirib tashlashini istamasa kerak.

Buni biz ham istamaymiz! O'z iste'dodi va salohiyatini namoyon eta olgan iste'dod sohiblarining mehnati, albatta, munosib e'tibor hamda qadr topishi kerak. Axir ular yomonlikni targ'ib qilishmayapti, istashmayapti.

Prezidentimiz 18-fevral kuni poytaxtimizdagi Yangihayot tumaniga tashrifi davomida "Do'stlik" mahallasidagi muralni maqtab, "Nega hammayoqqa shunday qilmaysizlar? Bu mural ham odamning kayfiyatiga ijobiy ta'sir qiladi" degan chaqirig'idan sezish qiyin emaski, "Street art"ni rivojlantirishga alohida e'tibor va ko'mak berish tufayli iste'dodli yoshlarga to'g'ri yo'nalish ko'rsatish, hatto munosib ish o'rni yaratish ham mumkin, nazarimizda buning vaqti keldi!

Ziyoda RAHIMBOYEVA

> *ODAMLAR BILAN GAVJUM JOYLAR – BOZORLAR, METRO, KO'P QAVATLI UYLAR, SHAHAR KO'CHALARIGA CHIZIB KETILGAN SURATLAR DOIM DIQQAT VA QIZIQISH MARKAZIDA TURADI.*

Bilasizmi?

Aholining ayrim toifalariga nisbatan shaxsga doir ma'lumotlarni yig'ish

Aholini ro'yxatga olishni o'tkazish sanasida chaqiruv asosida muddatli harbiy xizmatni o'tayotgan harbiy xizmatchilar, shuningdek, kontrakt bo'yicha harbiy xizmatga jalb etilgan harbiy xizmatchilar va ularning yopiq hududlarda yashayotgan oila a'zosi bo'lgan respondentlar haqidagi shaxsga doir ma'lumotlarni yig'ish harbiy qism komandiri yoki u vakolat bergan shaxs tomonidan amalga oshiriladi.

Shuningdek, aholini ro'yxatga olishni o'tkazish sanasida:

- bolalar internatlarida, tarbiya muassasalarida, "Bolalar shaharchalari"da;
- ijtimoiy muassasalarda;
- diniy muassasalarda;
- shifoxonalarda va boshqa sog'liqni saqlash tashkilotlarida;
- ayollarni reabilitatsiya qilish va moslashtirish markazlarida;
- qamoqda saqlash joylarida, tergov hibsxonasida, axloq tuzatish muassasalarida va maxsus muassasalarda yashayotgan (bo'lgan) respondentlar to'g'risidagi shaxsga doir ma'lumotlarni yig'ish ushbu qismda nazarda tutilgan muassasalar hamda tashkilotlar ma'muriyatlari tomonidan amalga oshiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligida akkreditatsiya qilingan chet davlatlar doimiy vakolatxonalarining, xalqaro, hukumatlararo tashkilotlar va chet davlatlar hukumat tashkilotlari vakolatxonalarining xodimlari bo'lgan chet el fuqarolari hamda ularning oila a'zolari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalariga muvofiq diplomatik imtiyozlarga va immunitetga ega bo'lgan boshqa shaxslar ro'yxatga olinmaydi.

Ruslan QAHRAMONOV,
Mirzo Ulug'bek tumani statistika bo'limi boshlig'i

Sariosiyo tumani "Alisher Navoiy" mahallasida yashovchi mahalliy aholi To'palangdaryo yoqasidan qadimiy tangalar topib, bu haqda tuman hokimligiga ma'lum qilgan.

Daryo qirg'og'idan topilgan bu tangalar Mirzo Ulug'bek hukmronligining turli davrlarida 1420–1436-yillar oralig'ida Samarqandda zarb qilingan. Tangalarda olti qirrali yulduz va turli astronomik belgilar aks etgan. Bu hukmdorning o'zi bevosita ushbu tangalarni zarb etishda bosh-qosh bo'lganligi, o'sha davrda matematika va astronomiya yuqori darajada rivojlanganini ko'rsatadi.

Topilmalar Turizm va madaniy meros vazirligi huzuridagi madaniy meros agentligida saqlanmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi Xorazm viloyat boshqarmasi jamoasi

Shu kunlarda butun borliqni yasharish va yangilanish ayyomi — Navro‘z shukuhi kezib yuribdi. Pir-u badavlat otaxon va onaxonlarimiz bu kunlarga yetkazganiga shukronalar aytib, Allohdan yurtimizga tinchlik-xotirjamlik, dasturxonlarimizga to‘kin-sochinlik so‘rab, duoga qo‘l ochmoqda.

Uchbu fursatdan foydalanib, butun xalqimizni, shu jumladan, barcha talaba-yoshlarimizni Navro‘z bayrami bilan tabriklaymiz! Yurtimizda Uchinchi renessans davriga poydevor qo‘yishdek ulkan maqsadga erishish yo‘lida sizlarga yangi muvaffaqiyatlar yor bo‘lishini tilaymiz!

YOSHLAR OVOZI

Bosh muharrir:
Hamza ABDULLAYEV

Muassis:
O‘zbekiston yoshlar ittifoqi Markaziy Kengashi

Bosh hamkor:
O‘zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi

Navbatchi muharrir:
Iqbol PARDAYEVA

Musahhihlar:
Shahribonu RAHMATOVA, Qirmizoy HAKIMOVA

Gazeta O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 2020-yil 11-dekabrda № 0242 raqami bilan qayta ro‘yxatdan o‘tgan. Gazeta materiallari tahririyat kompyuter markazida terildi va sahifalandi. Tahririyat manzili: 100083, Toshkent, Matbuotchilar ko‘chasi, 32. Telefonlar: **(71) 233-22-16. (71) 236-79-95**.

“Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida, A-3 formatda chop etildi. Hajmi – 2 bosma taboq. Korxona manzili: Buyuk Turon ko‘chasi, 41. Indekslar: 203, 3203. Bahosi kelishilgan narxda. Buyurtma G-355, Adadi – 10500. Bosishga topshirish vaqti – 21.00. Topshirildi – 20.00

Saytimizga o‘tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skaner qiling.

ISSN 2010-6998

1 2 3 4 5 6